

فلسفه و منطق

۱- در ارتباط با کارکرد عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال انسان کدام عبارت به کارکرد عقل در این معنا مربوط نمی‌شود؟

- (۱) تشخیص سخن درست و حق از سخن نادرست و باطل
(۲) انجام کار خوب و زیبا و دوری از کار بد و زشت
(۳) تصمیم‌گیری درست در زندگی
(۴) تشخیص دین و آیین حق از دین و آیین باطل

۲- در ارتباط با کاربرد عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده کدام عبارت درست است؟

- (۱) اجسامی هستند که در فید زمان و مکان نیستند.
(۲) در اعمال خود مستقل از ماده هستند.
(۳) عالم عقل از نظر بسیاری از فلاسفه بخشی از عالم طبیعت است.
(۴) علم عقول از طریق علم به مفاهیم صورت می‌گیرد.

۳- هراکلیتوس حقیقت برتر از این جهان را ..... می‌نامد که به معنای ..... بوده و اشیای عالم .....

- (۱) لوگوس - حقیقت متعالی - بیان علم و حکمت حقیقت متعالی هستند.
(۲) عقل - حقیقت متعالی و کلمه - بیان علم و حکمت حقیقت متعالی هستند.
(۳) لوگوس - حقیقت متعالی و کلمه - کلمات حقیقت متعالی هستند.
(۴) عقل - حقیقت متعالی - کلمات حقیقت متعالی هستند.

۴- کدام عبارت در ارتباط با دیدگاه فلاسفه اروپا پس از دوره رنسانس درست نیست؟

- (۱) در همان ابتدای دوره رنسانس اختلافی میان فلاسفه آغاز شد به گونه‌ای که فیلسوفان اروپا به دو دسته عقل‌گرا و تجربه‌گرا تقسیم شدند.
(۲) دکارت به همه کاربردهای عقل از سوی فلاسفه توجه داشت.
(۳) فرانسویس بیکن از فیلسوفان خواست که از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند دست بردارند.
(۴) دیدگاه اوگوست کنت در مورد عقل و فلسفه به تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت و بر توانایی‌های عقل تأثیر فراوانی داشت.

۵- در تمدن اسلامی کدام دسته از علوم و به خصوص کدام دانش رشد چشمگیر و گسترش فراوانی داشته است؟

- (۱) علوم عقلی - فلسفه
(۲) علوم عقلی - تفسیر
(۳) علوم نقلی - فقه
(۴) علوم نقلی - علم الحدیث

۶- در ارتباط با شکل دوم مخالفت با عقل از سوی برخی جریان‌های فکری اسلامی نمی‌توان گفت .....

- (۱) مخالفت با فلسفه مخالفت با بالاترین مرحله تعقل و خردورزی است.
(۲) بسیاری از آرای فیلسوفان یونانی با آموزه‌های اسلامی سازگاری دارد.
(۳) در دانش فلسفه بهره‌گیری از دستاوردهای متفکران دیگر ضروری نیست.
(۴) در درستی یا نادرستی یک دانش عقلی فقط استدلال است که داور می‌کند.

۷- درک و تصدیق کدام یک از قضایای زیر به مرحله عقل بالملکه مربوط می‌شود؟

- (۱) دو خط موازی همدیگر را قطع نمی‌کنند.
(۲) اجتماع و ارتفاع نقیضین محال است.
(۳) مجموع زوایای مثلث برابر با دو قائمه است.
(۴) وجود خداوند وجود ضروری و بالذات است.

۸- کدام یک از القاب زیر برای امام علی (ع) در مقدمه رساله معراجیه ابن‌سینا نیامده است؟

- (۱) مرکز حکمت
(۲) مولود کعبه
(۳) فلک حقیقت
(۴) خزینه عقل

۹- چرا فیلسوفان مسلمان را نمی‌توان به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا تقسیم کرد؟ زیرا .....

- (۱) عموم فلاسفه مسلمان عقل‌گرا هستند و برای تجربه ارزش و اعتباری قائل نیستند.
(۲) عموم فلاسفه مسلمان تجربه‌گرا هستند و برای عقل و استدلال ارزشی و اعتباری قائل نیستند.
(۳) عموم فیلسوفان مسلمان عقیده دارند که انواع استدلال‌ها هر کدام در جایگاه خود روشی درست برای کسب دانش به حساب می‌آیند.
(۴) از نظر فیلسوفان مسلمان استدلال عقلی و شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رساند و مؤید یکدیگرند.

۱۰- در ارتباط با جویندگان معرفت و مدارج دانایی در نظریه شناخت‌شناسی سهروردی کدام عبارت درست است؟

- (۱) بهترین دسته در جویندگان معرفت کسانی هستند که در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند مانند فارابی و ابن‌سینا و سایر حکمای مسلمان
(۲) ریاست تامه و خلیفه و جانشین خداوند کسانی هستند که با تصفیه نفس به شهود دست یافته‌اند مانند عرفای مسلمان و سایر عرفای اسلامی
(۳) ریاست تامه و خلیفه و جانشین خداوند کسانی هستند که در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند مانند حکمای اشراقی ایران باستان
(۴) جهان هیچ‌گاه از حکیمی که غرق در تالّه بوده و در بحث نیز استاد باشد خالی نیست مانند حکمای اشراقی ایران باستان.

۱۱- «دربرگیرنده آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت»، «به زبان پارسی و دربرگیرنده ابواب مختلف حکمت» و «شکل مختصر کتاب شفا»

به ترتیب به کدام یک از آثار ابن‌سینا مربوط می‌شوند؟

- (۱) شفا - انصاف - نجات
(۲) شفا - دانشنامه علایی - اشارات
(۳) اشارات - دانشنامه علایی - نجات
(۴) اشارات - انصاف - قانون

۱۲- با توجه به طبیعت‌شناسی ابن‌سینا می‌توان گفت .....

- (۱) طبیعت مساوی با هستی است که رو به سوی مقصدی خاص دارد.
(۲) مطالعه عالم طبیعت و ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن دانشمند را به خشوع و خشیّت در برابر حق وا می‌دارد.
(۳) اجزای عالم طبیعت هر کدام ذات خاصی دارند که عامل حرکت آن شیء به سوی خیر و کمال است.
(۴) شر و بدی‌های ظاهری طبیعی به کمال نهایی طبیعت کمکی نموده و مانعی در راه رسیدن به خیر و کمال هستند.

۱۳- از نظر سهروردی و ابن‌سینا به ترتیب تفاوت موجودات در کدام جنبه آن‌ها است؟

- (۱) شدت و ضعف نورانیت آن‌ها - شدت و ضعف وجود آن‌ها
(۲) شدت و ضعف نورانیت آن‌ها - طبع و ذات خاص اجزای این عالم
(۳) شدت و ضعف وجود آن‌ها - شدت و ضعف مرتبه نورانیت آن‌ها
(۴) طمع و ذات خاص اجزای این عالم - شدت و ضعف مرتبه وجود آن‌ها

۱۴- در جغرافیای عرفانی سهروردی منظور از مغرب وسطی، مشرق و مغرب کامل به ترتیب چیست؟

- (۱) آمیختگی نور و ظلمت - نور محض - بی‌بهره‌گی از نور
(۲) آمیختگی نور و ظلمت - نور الانوار - بی‌بهره‌گی از نور
(۳) عالم ماده - محل فرشتگان مقرب - جهان تاریکی
(۴) عالم ماده - نور الانوار - جهان تاریکی

۱۵- کدام یک از اصول زیر جزو اصول حکمت متعالیه نیست؟

- (۱) مغایرت وجود با ماهیت در ذهن
(۲) اصالت وجود
(۳) وحدت حقیقت وجود
(۴) مراتب داشتن وجود

۱۶- در بحث اصالت وجود یا ماهیت منظور از اصالت چیست؟ کدام فلاسفه به ترتیب اصالت ماهیتی و اصالت وجودی هستند؟

- (۱) ذهنی بودن در مقابل غیر واقعی بودن - میرداماد - ملاصدرا
(۲) ما به ازاء خارجی بودن در مقابل انتزاعی بودن - میرداماد - ملاصدرا
(۳) واقعی بودن در مقابل غیرواقعی بودن - ملاصدرا - میرداماد
(۴) ذهنی بودن در مقابل غیر ذهنی بودن - ملاصدرا - میرداماد

۱۷- با توجه به بحث وحدت حقیقت وجود در فلسفه صدرایی کدام عبارت درست است؟

- (۱) عرفا از دیرباز معتقد بودند که هستی یکی است و کثرت‌های جهان اصالت ندارند.
(۲) عرفا از دیرباز معتقد بودند که خداوند یکی است و هستی‌های متکثر از حقیقت یگانه است.
(۳) از نظر ملاصدرا مفهوم وجود در هر شی با شی دیگر متفاوت است اما در حقیقت و مبدا وجود جهان یگانه است.
(۴) هرگاه اصالت با ماهیت باشد و ماهیت واقعیت موجودات را تشکیل دهد جایی برای تکثر واقعی در عالم وجود ندارد.

۱۸- کدام یک از اصول فلسفه صدرایی، تبیین دقیق تعدد و کثرت در عالم است؟ کدام عبارت در ارتباط با این اصل درست نیست؟

- (۱) وحدت حقیقت وجود - ملاصدرا این حقیقت را خود با برهان فلسفی شهود کرده بود.
(۲) مراتب داشتن وجود - اختلاف در شدت و ضعف مراتب وجود سبب پیدایش کثرت در جهان می‌گردد.
(۳) وحدت حقیقت وجود - ملاصدرا این حقیقت را با سلوک قلبی شهود کرده بود.
(۴) مراتب داشتن وجود - اختلاف در شدت و ضعف نورانیت سبب پیدایش کثرت در جهان می‌گردد.
۱۹- بیت شعر «گرچه برخیزد ز آب بحر، موجی بی‌شمار / کثرت اندر موج باشد، لیک آبی پیش نیست» مؤید کدام یک از عبارات زیر است؟

- (۱) ماهیت اصیل و واقعی است و واقعیت خارجی ما به ازاء و مصداق ماهیت است.
(۲) وجود اصیل و واقعی است و واقعیت خارجی ما به ازاء و مصداق وجود است.
(۳) هستی یک حقیقت واحدی است که دارای درجات و مراتب و شدت و ضعف است.
(۴) آنچه از کثرت در جهان مشاهده می‌کنیم به معنای وجودهای مختلف و متکثر نیست.

۲۰- کدام عبارت در مورد جایگاه عقل در دوران حاکمیت مسیحیت در اروپا درست نیست؟

- (۱) در دوره دوم حاکمیت کلیسا حکمای مسیحی تحت تاثیر کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد به تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.
(۲) بزرگان کلیسا تا قرن سیزدهم میلادی که کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد به زبان‌های اروپایی ترجمه شد چون و چرا کردن عقلانی را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند.
(۳) توجه به عقل و عقلانیت در فرهنگ مسیحیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت.
(۴) برخی از بزرگان کلیسا به خصوص در قرن سوم تا نهم میلادی عقل را امری شیطانی می‌دانستند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند.